

Výroční zpráva
Archiv a programové fondy České televize
za rok 2023

Výroční zpráva Archivu a programových fondů České televize za rok 2023

Sídlo archivu: Česká televize, Na Hřebenech II 1132/4, 140 70 Praha 4
tel.: 261 131 111 (spojovatelka), 261 134 595 (vedoucí)
elektronická podání úředního charakteru: epodatelna@ceskatelevize.cz
ID datové schránky: weeab8c
elektronická podání neúřední: archiv.ct@ceskatelevize.cz
<http://www.ceskatelevize.cz>

Česká televize Televizní studio Brno
Trnkova 2345/117, 628 00 Brno – Líšeň
Tel: 542 131 111

Česká televize Televizní studio Ostrava
Dvořákova 18, 728 20 Ostrava 1
Tel.: 596 201 111

Zřizovatel archivu: Česká televize, Na Hřebenech II 1132/4, 140 70 Praha 4
Archiv a programové fondy České televize (dále jen „APF nebo Archiv ČT“) se skládají ze tří organizačně samostatných útvarů: APF Praha, APF Brno, APF Ostrava. Ty spravují archivní materiály dle jejich příslušnosti (původu) s tím, že některé druhy jsou uloženy pouze v depozitářích APF Praha, kde jsou k dispozici vhodnější podmínky. Digitální kopie či digitální originály jsou uloženy ve společném digitálním archivu. APF Praha odpovídá za společné metodické vedení celého Archivu ČT.

Postavení Archivu ČT: Archiv ČT spravuje audiovizuální, zvukové, fotografické a písemné materiály vzniklé z činnosti České, resp. Československé televize od roku 1953. Částí spravovaných materiálů spadá podle zákona č. 499/2004 Sb. mezi takzvané specializované archivy a plní příslušné zákonné povinnosti týkající se péče o národní archivní dědictví a jeho zpřístupňování. Velmi důležitou funkci má však i pro činnosti televize samotné. Zajišťuje archivaci nově vytvořených materiálů a poskytuje přístup k již uloženým materiálům pro jejich další užití zejména vysíláním a na online platformách či výrobou nových pořadů.

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.: Akreditace pro činnost specializovaného archivu byla APF Praha udělena na základě rozhodnutí odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ze dne 10. dubna 2008 (Č. j. MV-2949-6/AS-2008).

Výroční zpráva za rok 2023 byla vyhotovena na základě odst. 1 a 2 § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů a v souladu s metodickým návodem odboru archivní správy Ministerstva vnitra ze dne 24. února 2005 (Č. j. AS-366/1-2005) – metodika zpracování výročních zpráv specializovaných, bezpečnostních a soukromých archivů.

I. Personální podmínky Archivu ČT

Archiv ČT je v rámci zařazení do organizační struktury České televize rozdělen na tři organizační jednotky dle jednotlivých studií ČT. APF Praha jsou útvarem zařazeným pod divizi Program v rámci ČT Praha. APF Brno i APF Ostrava jsou odděleními zařazenými do Centra dramaturgie příslušného televizního studia.

Struktura APF ke konci roku 2023:

- APF Praha:
  - ředitel divize Program
    - vedoucí archivu a programových fondů
      - = vedoucí správy programových fondů
        - vedoucí archivní podpory výroby
        - vedoucí péče o archivní pořady
        - vedoucí správy zvukového fondu
      - = vedoucí správy audio a video záznamů
        - vedoucí provozního oddělení videotéky
        - vedoucí digitalizace a výroby ST/AD (doplnění archivních pořadů o skryté titulky (ST), audiodescription (AD), znakovou řeč)
      - = vedoucí spisového archivu a fototéky
- APF Brno a APF Ostrava jsou metodicky řízeny APF Praha, avšak začleněny jsou v organizační struktuře příslušného studia jako oddělení pod úsek Centrum dramaturgie TS Brno/Ostrava:
  - vedoucí centra dramaturgie TS Brno/Ostrava
    - vedoucí archivu a programových fondů Brno/Ostrava

Systemizovaný a skutečný stav pracovníků APF ČT k 31.12.2023:

- APF Praha: celkem 46,23 + 18 externistů*
- APF Brno: celkem 5,33
- APF Ostrava: celkem 4,75

*Počet externích spolupracovníků APF Praha zahrnuje také technické pracovníky pro zajištění digitalizace audiovizuálních záznamů, kteří jsou zde organizačně začleněni.

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

Funkční zařazení pracovníků APF:

APF ROK 2023	Počet zaměstnanců (průměrný evidenční)			
	ČT PRAHA	TS BRNO	TS OSTRAVA	CELKEM
archivář	2,00	2,00	2,75	6,75
archivář – metodik spisové služby	1,00			1,00
dokumentační pracovník	6,00			6,00
dokumentační pracovník – skenerista	3,00			3,00
dramaturg		1,00		1,00
editor – archivu a programových fondů	2,00			2,00
ekonom útvaru	1,00			1,00
filmový laborant	3,00			3,00
koordinátor – digitalizační pracoviště	1,00			1,00
operátor dig.prac.- progr. -provoz. prac	3,00			3,00
pomocný archivář	1,00			1,00
programově – provozní pracovník	10,37	1,33		11,70
redaktor – dramaturg			1,00	1,00
specialista – digitální archivace dokumentů	1,00			1,00
specialista – podpora systémů APF	1,00			1,00
specialista – výběr archivních záznamů	1,00			1,00
ved. digi. prac. - progr. -provoz. prac.	1,00			1,00
vedoucí archivní podpory výroby	1,00			1,00
vedoucí archivu a programových fondů	1,00			1,00
vedoucí archivu a programových fondů TS		1,00	1,00	2,00
vedoucí digitalizace a výroby ST/AD	1,00			1,00
vedoucí péče o archivní pořady	1,00			1,00
vedoucí provozního odd. videotéky	0,87			0,87
vedoucí spisového archivu a fototéky	1,00			1,00
vedoucí správy audio a videozáznamů	1,00			1,00
vedoucí správy programových fondů	1,00			1,00
vedoucí správy zvukového fondu	1,00			1,00
Celkový součet	46,23	5,33	4,75	56,31

Ze současných 56 interních pracovníků APF má 25 vysokoškolské vzdělání a 23 středoškolské odborné.

Organizační změny v APF v roce 2023:

Ve druhé polovině roku 2023 byla završena příprava nové organizační struktury Archivu ČT, na uvolněné místo (po přestupu pracovníka na jiné místo v rámci televize) byl přijat pracovník se specializací na online zpřístupňování archiválií a bylo zahájeno zaučování pracovníků přecházejících v rámci APF na jiné pozice. Nová organizační struktura vejde v platnost ve druhém čtvrtletí roku 2024

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

a bude lépe odpovídat současným požadavkům na rozložení činností a zohlední přirozenou generační obměnu pracovníků.

Z úsporných důvodů byl snížen počet externích pracovníků ve studiích Brno a Ostrava a dokončeno bylo stěhování archiválií TS Ostrava dosud umístěných v pronajatých prostorech mimo televizní studio.

Výše uvedené změny znamenají pro Archiv ČT prostorové a personální úspory (pokles počtu pracovních míst), ale i možnost zohlednit a soustředit se více na moderní formy práce s archiváliemi v digitální podobě a jejich zpřístupňování zejména v online prostředí.

Praxe a stáž v APF ČT:

V Archivu ČT již standardně získávají pracovní zkušenosti studenti vysokých škol jako dlouhodobí externí spolupracovníci či jako stážisté ČT v rámci již dlouholetého programu ČT START (pro studenty posledních ročníků vysokých škol). V roce 2023 externě pracovali v APF 4 studenti. Jeden student absolvoval několikaměsíční stáž v APF Brno. V rámci programu ČT START získá APF Praha stážistu opět pro rok 2024 (v roce 2023 byli stážisté zařazeni do jiných útvarů ČT). Výběrové řízení proběhlo již koncem roku 2023 a nová stážistka posílí v následujícím roce oddělení zaměřené na zpřístupňování archiválií.

Archiv ČT poskytuje prostor pro získání praktických zkušeností také studentům středních škol. V roce 2023 v APF krátkodobou praxi získali 2 středoškolští studenti.

II. Celkové množství uložených archiválií

1. Počet fondů a počet sbírek: 5 fondů, 3 sbírky

- Audiovizuální záznamy ČST (fond; Praha / Brno / Ostrava)
- Audiovizuální záznamy ČT (fond; Praha / Brno / Ostrava)
- Dabing (sbírka; Praha / Brno)
- Audiovizuální záznamy Krátký film (sbírka; Praha)
- Audiovizuální záznamy ostatní (sbírka; Praha / Brno / Ostrava)
- Fond zvukových snímků ČT (Praha / Brno / Ostrava)
- Fotografický fond ČT (Praha / Brno)
- Spisový fond ČT (Praha / Brno / Ostrava)

2. Počet evidenčních jednotek (ks):

- Hlavní evidenční jednotky: 1 044 109
- Z toho digitální archivní jednotky: 505 663*

3. Metráž celkem (bm): 6 990,79**

4. Digitální velikost (TB): 2 951,75*

5. Stupeň zpracovanosti:

- Audiovizuální záznamy ČST: 90,67 % (podíl počtu zpracovaných EJ vzhledem k celkovému počtu EJ)
- Audiovizuální záznamy ČT: 100 %

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

- Dabing: 100 %
- Audiovizuální záznamy Krátký film: 100 %
- Audiovizuální záznamy ostatní: 100 % Fond zvukových snímků ČT: 96,16 % (procento bm), 99,1 % (procento ks evidenčních jednotek)
- Fotografický fond ČT: 70,72 % (procento bm), 91,77 % (procento ks evidenčních jednotek)
- Spisový fond ČT: 83,04 % (procento bm), 92,2 % (procento ks evidenčních jednotek)

6. Počet arch. pomůcek: 9

Pozn.: *Část digitálních archiválií vznikla digitalizací analogového originálu a část již má digitální původ. ** Ukazatel bm je v posledních letech ovlivněn přepisem na modernější a rozměrově menší nosiče z nosičů poškozených, či technologicky zastaralých, které jsou následně zlikvidovány a dále přemanipulací archiválií do nových úložných regálů, které umožňují prostorově optimálnější uložení.

Digitální kopie či digitální originály archiválií jsou uloženy ve sdílených digitálních úložištích archivu, ostatní materiály pak v depozitářích jednotlivých televizních studií Praha, Brno a Ostrava dle jejich příslušnosti či v závislosti na zajištění podmínek potřebných pro jejich uložení (např. filmové materiály a digitalizované fotonegativy jsou uloženy ve specializovaných depozitářích APF Praha).

III. Výběr a zpracování archiválií

Výběr archiválií je prováděn pravidelně. Skartační protokoly o výběru dokumentů a fotografií jsou uloženy (u spisového archivu až z období po roce 2014, starší se bohužel nedochovaly) v analogové podobě. Údaje o skartaci při výběru audiovizuálních a zvukových záznamů jsou evidovány v databázi PROVYS.

Zpracování archiválií:

- Archivní soubory audiovizuálních záznamů (AV záznamů)

Jak již bylo uvedeno výše, prošla evidence audiovizuálních archiválií v archivu ČT komplexní změnou metodiky. Příprava a implementace této metodiky probíhala více než rok.

Zásadní změny v systému evidence audiovizuálních archiválií jsou:

- 1) Zpracovaná evidenční jednotka je nově záznam (typicky pořad), nikoli nosič.
- 2) Zpracovaná evidenční jednotka představuje jeden záznam bez ohledu na počet nosičů, na kterých tento záznam je.
- 3) Evidenční jednotka je považována za zpracovanou, je-li popsána v databázi Provys.
- 4) Byla-li zpracovaná evidenční jednotka uchovávaná na nosiči přepsána do digitální podoby, je v rámci NAD přednostně vykazována digitální kopie. K archivnímu zpracování dochází nejpozději v okamžiku přepisu.
- 5) Každá zpracovaná evidenční jednotka má přiděleno referenční označení.
- 6) U evidenční jednotky jsou posouzeny její charakter a způsob nabytí a dle těchto kritérií je zařazena do příslušného fondu či sbírky.

Smyslem těchto změn je lepší skloubení obecně zavedených metodických postupů s jedinečným postavením archivu České televize. To umožní lepší srozumitelnost v rámci ústřední evidence NAD, přípravu přehledných badatelských pomůcek nebo třeba možnost citovat či odkazovat na archiválie České televize univerzálně platnými identifikátory. V těchto aspektech jedinou větší koncesi archivu České televize představuje bod 4), který výrazně zjednodušuje výkaznictví u

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

enormního počtu dlouhodobě nestálých audiovizuálních nosičů, které jsou průběžně likvidovány.

Ruku v ruce s těmito změnami jdou i úpravy v systému evidenčních listů NAD. S ohledem na rozdíly ve způsobech přejímání různých dokumentů, průběhu jejich skartačního řízení a potřeb archivní péče; a zároveň s ohledem na množství archiválií a historicky zavedené postupy není schůdné, aby archiv ČT drtivou většinu materiálu pořádal v jednom nebo dvou fondech pouze dle zásad provenienčního principu. Veškerá provázanost záznamu pořadu a např. jeho výrobního spisu je dána od jeho výroby. Po uzavření se záznam a spis řídí každý vlastními skartačními režimy, jsou podrobeny každý vlastnímu archivnímu zpracování, jsou zaevidovány každý v jiné archivní pomůcce a uloženy každý v jiném depozitáři. V tomto ohledu uchovávané archivní soubory neodpovídají běžnému pojetí fondu, ani běžnému pojetí sbírky.

Změny v evidenci NAD zahrnují následující:

- a) Byly zrušeny dřívější archivní soubory vymezené dle typu archivovaného audiovizuálního nosiče (NAD 2 a 8).
- b) Byly vymezeny a zaevidovány nové archivní soubory vymezené primárně dle charakteru obsahu (NAD 11 až 15).
- c) Kde to bylo možné, byly vymezeny nové archivní soubory sekundárně podle původce (hlavně za účelem oddělení České a Československé televize).
- d) Bylo upuštěno od dalšího vedení dílčích evidenčních listů pro středisko na Kavčích horách a televizní studia v Brně a v Ostravě.

Pokud jde o množství vykazovaných archiválií, došlo s ohledem na evidenční změny uvedené v bodech 1) až 6) k následujícímu:

- a) V důsledku změn v bodech 1) a 2) došlo k relativně mírnému snížení celkového počtu audiovizuálních evidenčních jednotek.
- b) Kvůli změně uvedené v bodu 4) došlo k masivnímu zkrácení vykazované metráže audiovizuálních evidenčních jednotek. Některé archivní soubory jsou nyní evidovány bez metráže.

V obou případech poklesy nepředstavují úbytky způsobené vnitřní skartací, zničením, ztrátou, delimitací apod. Nové hodnoty naopak zahrnují přírůstek, jehož objem je ilustrován rozdíly v digitálním objemu. Způsob výpočtu digitálního objemu se (až na drobné zpřesnění) od předchozích let nijak neliší.

Největší část audiovizuálních archiválií ČT tvoří zejména televizní pořady vyrobené Českou, resp. Československou televizí od roku 1953 do současnosti (fondy Audiovizuální záznamy ČT a ČST). Další částí jsou AV záznamy, které televize získala do svého vlastnictví (sbírka Audiovizuální záznamy ostatní), či na základě dlouhodobé smlouvy o spolupráci (sbírka Audiovizuální záznamy Krátký film). Samostatnou speciální sbírkou je dabing (české ozvučení, které bylo vyrobeno televizí, je však nedílnou součástí zahraničních pořadů, jejichž AV záznamy televizi nepatří).

V roce 2023 se rozrostly archivní fondy AV záznamů o dalších více než 10.000 evidenčních jednotek. Vzhledem k zásadní změně metodiky však nelze počty ej. srovnávat s hodnotami vykazovanými před změnami. Pracovníky APF Praha/Brno/Ostrava byla doplněna dokumentace u více než 1,2 tisíce nezpravodajských pořadů. Dalších 3855 pracovních materiálů bylo zpracováno a zdokumentováno pomocí Avid Centralu. U skoro 1500 zpravodajských a sportovně-zpravodajských materiálů z 90. let (pracovních) byla provedena revize, úprava a doplnění popisu. Dále pracovníci překontrolovali či upravili metadata v databázi záznamů k jednotlivým pořadům (např. u 1 800 filmových nosičů a u dalších stovek záznamů na jiných druzích nosičů, či uložených v digitálním úložišti).

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

Pro právní a obchodní účely a pro útvar Nových médií pracovníci zajistili kontrolu metadat u 915 pořadů. Kromě toho bylo zkontrolováno a doplněno užití hudby u 66 pořadů.

Pro účely reprízového vysílání dle požadavků Programu a v souladu se Zákonem o České televizi zajistil Archiv ČT téměř u 1 000 pořadů doplnění o skryté titulky, znakovou řeč (pro diváky se sluchovým postižením) nebo zvukovým popisem – audiodeskripcí (umožňující těžce zrakově postiženým lépe pochopit vizuální složku pořadu, která není vyjádřena zvukem).

V rámci dlouhodobé spolupráce mezi Českou televizí a Krátkým filmem Praha (KFP) bylo v roce 2023 digitalizováno, zdokumentováno a zpřístupněno dalších 96 pořadů z rozsáhlé sbírky Audiovizuální záznamy Krátký film.

Všechny nově vznikající AV záznamy byly ukládány do digitálního archivu. Výběr AV archiválií byl vzhledem k jejich množství prováděn průběžně.

○ Fond zvukových snímků ČT

Fond zvukových snímků ČT obsahuje zvukové snímky se vztahem k televizním pořadům vyráběným v ČST/ČT, což jsou především originální hudební záznamy tzv. matrice, a snímky převzaté pro potřeby ozvučování vyráběných pořadů od hudebních vydavatelství (Supraphon, Panton apod.).

Nově bylo do fondu zvukových snímků v roce 2023 přijato celkem 89 evidenčních jednotek.

Podle nově nastavené metodiky evidence zvukových nahrávek (z roku 2020) bylo v roce 2023 upraveno více než 10 tisíc nahrávek (celkem je již takto upraveno cca 74,5 tisíce nahrávek).

Ve fonotékách Praha, Brno a Ostrava byl (vedle úpravy evidence dle nové metodiky viz výše) zkontrolován, případně doplněn a opraven metadatový popis nahrávek u 850 nosičů zejména ve spojení s jejich digitalizací. Vedle toho se provádějí kontroly a opravy v souvislosti s přepisy zvukových snímků pro externí subjekty anebo se údaje kontrolují v souvislosti s reprízami pořadů. Pro tyto účely byly v roce 2023 zkontrolovány, doplněny či opraveny údaje o užití hudbě u 66 pořadů.

Příprava nového digitálního audioarchivu byla v roce 2023 pozastavena. Dodavatelem evidenčního systému Provys nebyly poskytnuty kapacity na implementaci požadovaných změn. Zároveň ve druhé polovině roku probíhaly zásadní organizační změny v České televizi spojené s definováním budoucích priorit činností a rozvoje televize včetně rozvoje systémů.

○ Spisový fond ČT

Spisový fond obsahuje především písemnosti vzniklé z činnosti České televize (ČST/ČT).

V průběhu roku 2023 bylo převzato do pražské části fondu celkem 101 přejímek analogových písemností. Vzhledem k organizačním změnám ve vrcholovém managementu ČT převzal spisový archiv písemnosti z působnosti kanceláře generálního ředitele za roky 2011-2023 (40 boxů). Předaná dokumentace byla průběžně inventarizována. Největší část představovala výrobní dokumentace k pořadům (58 přejímek = 171 kartonů, tj. 19 běžných metrů). Drobný úbytek počtu analogových přejímek lze zdůvodnit i narůstajícím počtem tzv. hybridních, či čistě digitálních přejímek. V digitální podobě proběhlo celkem 12 přejímek o celkovém datovém objemu cca 2,5 GB (loni 11 přejímek / 3,8 GB). Do Ústřední spisovny bylo převzato v rámci čtyřiceti tří přejímek přes 200 krabic a přes 100 kartonů další úřední dokumentace z činnosti České televize.

Ve čtvrtém kvartálu roku 2023 došlo k implementaci systému pro elektronické archivní zpracování Elza. V souvislosti s implementací započala příprava dosavadních archivních

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

pomůcek pro import do tohoto systému. Současně byla zahájena generální revize písemných archivních souborů. Do konce roku byly zrevidovány kompletně 2 série z 30.

Pokračuje skartační řízení nad přejímkami z devadesátých let minulého století. Dále se zpracovávají historické série, což zahrnuje např. metadatový popis dle základních pravidel pro zpracování archiválií, odstraňování kovových částí písemností a digitalizaci. Celkově byly zpracovány řádově desítky až stovky kartonů.

Brněnský spisový archiv v roce 2023 převzal 16 analogových přejímek, tvořených 253 výrobními složkami pořadů (36 kartonů, 4,5 bm). Do ostravského spisového fondu bylo v roce 2023 převzato celkem 15 přejímek (112 kartonů, 13,4 bm) analogových písemností, které obsahovaly převážně výrobní složky pořadů. V rámci stěhování z objektu studia v Ostravě Radvanicích bylo potřeba přestěhovat více než 2200 kartonů písemností do nově vytvořených depozitářů. Také byly během tohoto stěhování vybrány dokumenty ekonomického oddělení bez trvalé hodnoty a provedena jejich skartace.

Během roku 2023 prováděl pražský spisový archiv pravidelné skartace dokumentů na základě skartačních protokolů (39 přejímek = cca 100 boxů). K fyzickému zničení těchto písemností byla využita velkokapacitní skartovačka.

○ Fotografický fond ČT

Fond fotografií ČT obsahuje zejména fotonegativy, fotografie na papírové podložce a digitálně vzniklé fotografie pořízené především Fotoservisem ČT, které mají vztah k výrobě a vysílání televizních pořadů, ale i fotografie týkající se historie a provozu samotné televize.

Během roku 2023 bylo do pražského fondu fotografií převzato celkem 8 přejímek o celkovém datovém objemu 2,32 TB. Konkrétně šlo o cca 100 000 digitálně pořízených fotografií a dalších dokumentů, či souborů.

Plánovaná kontrola a prohlubování metadatového popisu starších digitálních a digitalizovaných fotografií proběhla během roku 2023 u cca 10 000 snímků.

Nově vznikající digitální fotografie ve studiích Brno a Ostrava jsou zasílány do pražského oddělení Fotoservis, odkud jsou již zajištěny procesy jejich předávání do pražské fototéky APF.

VII. Stav archiválií, konzervace, restaurování a digitalizace archiválií

Depozitáře České televize, v nichž jsou analogové archiválie či nosiče se záznamem analogových/digitálních archiválií uloženy, odpovídají legislativou definovaným požadavkům. Během roku 2023 byla APF Praha hlavní budově provedena optimalizace uložení nosičů s AV záznamy (po první fázi stěhování nosičů z depozitářů umístěných v objektu zpravodajství v roce 2022). Zároveň začala příprava 2. fáze stěhování, která zahrnuje poslední depozitář, který APF v objektu zpravodajství užívá. Hlavním důvodem je probíhající přestavba budovy a rozšiřování prostor pro výrobu zpravodajství. APF má ve svých depozitářích umístěných v hlavní budově dostatek kapacity zejména díky využívání modernějších rozměrově menších nosičů, digitalizaci a přechodu na bezpáskovou výrobu (kdy na nosiče již prakticky výroba nových záznamů neprobíhá).

Digitální úložiště Archivu, kde jsou uloženy digitální kopie nebo „digital born“ materiály, jsou na vysoké technologické úrovni a pravidelně zálohována. Hlavní úložiště digitálního archivu DAR tvoří dvě technologicky oddělené (principem „dual site“) páskové knihovny. Kontroly a přepisy páskových médií v knihovnách jsou prováděny automaticky v rámci funkcí digitálního archivu. Uživatelé dnes běžně pracují pouze s digitálními náhledy či kopiemi archiválií. Originály jsou zapůjčovány mimo depozitáře jen v nejnútnejších případech a pracuje se s nimi na specializovaných pracovištích.

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

K možnému poškození audiovizuálních archiválií dochází v podstatě jen přirozeným stárnutím staršího typu nosičů nebo zaniknutím technologie pro jejich přehrávání. Dosud se však daří včas záznamy přepsat do digitální podoby a uložit v digitálním archivu. K přirozenému stárnutí dochází i u zatím nejstabilnějšího typu nosičů – filmů, kde dochází k poškození mg. vrstvy zejména tzv. octovým syndromem. Toto poškození se oproti loňskému roku nezměnilo a postihuje nadále zhruba 12 % filmových nosičů.

Fyzický stav ostatních spravovaných archivních souborů je stabilní.

Česká televize se digitalizací a péčí o všechny své fondy a sbírky soustavně věnuje již 10 let a zajišťuje tak jejich záchranu, ochranu při jejich užití a zpřístupnění pro své potřeby i pro veřejnost.

Digitalizace audiovizuálních záznamů

Digitalizaci svého historického audiovizuálního fondu se televize věnuje již 10 let. Nové audiovizuální záznamy jsou vyrobené již digitálně. Ke konci roku 2023 bylo do digitální knihovny ČT uloženo celkem 242.841 evidenčních jednotek (tj. audiovizuálních záznamů označených za NAD). Celkový datový objem těchto archiválií je 2910295,17 GB.

Prioritou digitalizace historického audiovizuálního fondu bylo v roce 2023 přinést divákovi co nejvíce pořadů v té nejlepší možné kvalitě, tedy kromě čisté HD výroby i digitalizace formou upscalingu již stávajících odvysílaných pořadů do té doby vysílaných v SD rozlišení. Na specializovaných pracovištích bylo zrekonstruováno obsahově cca 50 pořadů a technicky necelých 200 pořadů. Z toho bylo 72 odvysíláno. Další pořady byly digitalizovány na pracovištích Útvaru techniky a na pracovištích Archivu určeným pro digitalizaci zpravodajských materiálů. Kromě zajištění požadavků vysílání byla prioritou nadále digitalizace nosičů typu Beta SP (analogová beta), u kterých dochází k nevratnému poškození z důvodu jejich zastarávání, či hrozí-li zánik technologie pro jejich čtení.

Díky větším požadavkům na kvalitu audiovizuálních záznamů pro vysílání i výrobu a díky dostupnosti stále novějších technologií dochází k přepisům archivních záznamů do vyšší kvality, a to velmi často i opakovaně, tj. po jejich dřívější digitalizaci. Do HD kvality bylo z původních filmových nosičů v roce 2023 přepsáno celkem 763 pořadů. Dvaadvacet z nich prošlo celým procesem přepisu z filmového nosiče do nejvyšší vysílací kvality a 2 pořady byly zrekonstruovány metodou DRA ve spolupráci s AMU a AČK.

Přes 3 tisíce dalších pořadů, které byly zaznamenány na jiné typy TMZ nosičů v SD kvalitě, prošlo v roce 2023 upscalingem (technologií, která upravuje kvalitu obrazu z nižšího rozlišení na vyšší) do HD kvality.

Pokračovala i rekonstrukce historických Televizních novin (hlavní televizní zpravodajské relace před rokem 1980, která se dochovala částečně pouze ve formě jednotlivých šotů na filmovém pásu). Vzhledem k celkové přestavbě filmových laboratoří ČT, které byly na několik měsíců mimo provoz, či v omezeném provozu, bylo však množství přepsaných filmových šotů nižší než v předchozích letech. V roce 2023 bylo přepsáno a zdokumentováno 1 528 šotů – tj. 339 zrekonstruovaných dnů. Celkem již bylo zrekonstruováno 5756 hlavních zpravodajských relací (dní) Televizních novin.

Digitalizace zvukových snímků

V roce 2023 pokračovala digitalizace zvukového fondu – v Praze snímků trvalé archivní hodnoty (snímky převzaté od Českého rozhlasu, Supraphonu, Pantonu apod.) a gramodesek, v Brně a v Ostravě digitalizace matric.

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

Stav digitalizace ke konci r. 2023 je uveden v následující tabulce:

TS	Signatura	Celkem nosičů	Zdigit. 2023	Zdigit. celkem	Zdigit. %
Praha	2MP	7 403	0	7 403	100
Praha	2MC	1 252	7	1 252	100
Praha	2MD	703	17	703	100
Praha	2TP	21 266	1 427	18 950	89
Praha	2TC	2 117	1	617	29
Praha	2GL	6 192	26	3 570	58
Praha	2GS	5 089	0	241	5
Brno	3MP	6 300	159	4 581	73
Ostrava	4MP	2 900	210	1 650	57

Digitalizace probíhá na dvou digitalizačních pracovištích v Praze a po jednom v Brně a Ostravě. Digitalizované záznamy včetně metadat jsou ukládány na disková pole centrálního audioserveru v Praze a zálohovány na páskovém úložišti. Celkový obsah digitální knihovny ke konci roku 2023 dosáhl 10 295 GB.

Digitalizace fotografií

Digitalizace fondu fotografií probíhá formou skenování fotonegativů a skenování fotografií na papírové podložce, které jsou uloženy v depozitářích spisového archivu.

V rámci řízené digitalizace, během které jsou buď zpracovávány celé analogové fotosety, případně jde o skenování fotografií tzv. „ad hoc“ (na vyžádání od produkcí, badatelů, Fotoservisu atd.), bylo naskenováno, graficky upraveno a zdokumentováno celkem cca 8 000 fotonegativů.

Digitální fotografie jsou uloženy ve dvojím formátu (neztrátový TIF + JPG určený k rychlému zobrazování v prohlížečích) centralizovaně v síťovém zálohovaném úložišti, které současně umožňuje řízení přístupu a vyhledávání uvnitř metadat.

Digitalizace dokumentů

V uplynulém roce bylo z analogové do digitální podoby převedeno několik set tisíců stran archivních dokumentů. Z toho největší část představovala plánovaná digitalizace cca 2 300 scénářů z 50. a 60. let (archivní série Sc). Kromě toho byla primárně průběžně zajišťována digitalizace tzv. „ad hoc“ (na vyžádání), v rámci, které bylo naskenováno přes 358 výrobních složek k pořadům (loni cca 950), či dalších písemností. Jejich zpřístupnění pro své provozní potřeby si vyžádaly některé součásti ČT (nejčastěji Licenční oddělení, Telexport, produkce, dramaturgie apod.). Pokračovalo i skenování košílek malých filmových šotů, které probíhá paralelně s digitalizací těchto filmových pásů. V brněnském spisovém archivu bylo v roce 2023 nově naskenováno 470 a v ostravském spisovém archivu 1 055 archivních dokumentů (převážně výrobních složek pořadů).

Dokumenty jsou digitalizovány zejména pro provozní účely z důvodu zajištění lepší přístupnosti včetně jejich prohledávání a z důvodu ochrany jejich originálů při dalším používání. Provádí se do bezztrátového formátu. Pro nahlížení je vytvářen soubor PDF s rozpoznatelným textem (OCR), který umožňuje fulltextové prohledávání. Část náhledových kopií digitalizátů písemností, které neobsahují žádné osobní ani jiné důvěrné údaje, je dostupná v rámci celé České televize.

IV. Využívání archiválií

Všechny archivní fondy jsou dále využívány především samotnou televizí pro její další činnost (pro vysílání, online projekty, výrobu nových pořadů, obchodní účely apod.).

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

Přístup k archiváliím, resp. k jejich digitálním kopiím či náhledovým zobrazením, je pro interní pracovníky ČT umožněn přímo na jejich pracovním počítači s ohledem na jejich přístupová práva. Ostatní uživatelé či externí badatelé mají zajištěn přístup přes mediální badatelný/přípravny dat.

Audiovizuální záznamy

Badatelný/přípravny dat jsou vybaveny nástroji umožňujícími badatelům a tvůrcům nových pořadů zkoumat digitální audiovizuální záznamy (originály či digitalizované kopie).

Celkem v roce 2023 mediální badatelnou v některém ze studií ČT využila cca tisícovka externích badatelů a tvůrců pořadů. Nedílnou součástí podpory nové výroby, či badatelských návštěv je příprava rešerší různého rozsahu. Jednalo se opět řádově o cca tisíc případů.

Česká televize své archivní pořady standardně vysílá na jednotlivých kanálech a v posledních letech stále více zveřejňuje i v online prostředí (na svých webech a sociálních sítích). V roce 2023 bylo divákům znovu zpřístupněno formou reprízy na některém z kanálů ČT skoro 10,5 tisíce pořadů. Další stovky pořadů jsou průběžně s ohledem na práva zpřístupňovány prostřednictvím katalogu iVysílání ČT nebo prostřednictvím jiných webů ČT (např. Děčko, Art). Své archivní bohatství prezentuje ČT také na různých odborných a společenských akcích.

Části archivních záznamů se stávají součástí také zcela nových pořadů.

Archivní záznamy celé, či jejich části jsou poskytovány také prostřednictvím obchodních oddělení k užití např. jiným vysílatelům či tvůrcům v ČR i zahraničí.

Spisy, dokumenty a fotografie

Během roku 2023 proběhlo v badatelkách Spisového archivu v televizních studiích Praha, Brno a Ostrava celkem 51 fyzických návštěv badatelů. Písemné archiválie byly externím badatelům předkládány podle badatelského řádu a byla provedena kontrola toho, zda neobsahují osobní údaje.

Badatelný fondu fotografií navštívilo fyzicky v roce 2023 celkem 15 badatelů.

Výrazně vyšší počet zejména interních žadatelů využívá možnosti dálkového zpřístupnění digitalizovaných kopií či digitálních archiválií, bez nutnosti fyzické návštěvy badatelen.

Samostatnou kapitolou, co se týká zpřístupňování a užití archivních fotografií, jsou dlouhodobé spolupráce s tvůrci pořadů (např. pro pořad „Kde domov můj“ bylo cíleně dohledáno a poskytnuto cca 200 digitálních fotografií).

Zvukové snímky

Archivní zvukové snímky jsou zpřístupňovány interním pracovníkům ČT i externím badatelům. Interní zaměstnanci mají s ohledem na práva k dispozici možnost poslechu a výběru přímo z databáze digitálních nahrávek a ruchů uložených v digitálním úložišti, případně z nosičů na specializovaných pracovištích zvukové techniky. Externí badatelé mohou studovat nahrávky v badatelně fonotéky. Archivní zvukové nahrávky ČT jsou využívány převážně pro potřeby ozvučování nově vyráběných pořadů ČT, ale i pro obchodní činnost České televize.

V. Odborné a společenské aktivity Archivu

Odborné a společenské aktivity Archivu:

- Rok 2023 byl rokem sedmdesátého výročí zahájení televizního vysílání, které televize oslavila množstvím různých akcí do jejichž příprav a realizace byli zapojeni i pracovníci APF. Jednou z nejvíce navštěvovaných akcí je Den otevřených dveří pro veřejnost (který byl v tomto roce následně zopakován i pro zaměstnance a jejich rodiny), kde jeden z návštěvních okruhů

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

obsahoval i exkurzi do prostor Archivu spojenou s odborným výkladem. Úspěch slavila též interaktivní expozice pro celou rodinu „Telka slaví 70 v České televizi“.

- Pracovníci Archivu ČT se aktivně pravidelně účastní Filmového festivalu LFŠ v Uherském Hradišti. Program v roce 2023 obsahoval přednášku s názvem Občan se zlobí, Jonák se směje. Byla sametová revoluce výhrou pro všechny? Součástí přednášky byl bohatý doprovod čtyřiceti videí z Archivu ČT.
- Na Academia Film Olomouc (AFO) proběhla přednáška pracovníků APF na téma „Futurologie a prognostika v Československé televizi“.
- Účast na seminářích, workshopech a konferencích:
  - seminář „Elektronický podpis, elektronická pečeť a časové razítko“, „Jak uzavírat smlouvy elektronicky“, „Hybridní konverzní pošta aneb jak propojit elektronický a papírový svět“,
  - akce organizované Českou archivní společností (valná hromada, setkání sekce specializované archivy na téma výstavba a rekonstrukce depozitářů),
  - „19. celostátní archivní konference“ v Pardubicích,
  - školení „Evidence Národního archivního dědictví v IS PEvA II pro lokální správce PEvA“,
  - konference „Sto let rozhlasu – sto let zvuku“,
  - konference FIAT/IFTA, Švýcarsko v prostorách archivu RSI - Radiotelevisione svizzera di lingua italiana s podtitulem „Blame it on algorithm!“,
  - Euscreen symposium s názvem „Reimagining the Future of Data Flows: A European Digital Public Space“ v Athénách, v prostorách archivu řecké veřejnoprávní televize ERT,
  - čtyřdenní „FRAME advanced access GIVING ACCESS TO ARCHIVES“ organizovaný francouzským národním audiovizuálním archivem INA v Paříži.
- Útvar Vzdělávání pro rok 2023 zajistil pro zaměstnance archivu vzdělávání v různých oblastech (např. Efektivní využívání sociálních sítí pro prezentaci firmy, manažerská školení zaměřená na různá témata a dovednosti zejména pro nově nastupující vedoucí pracovníky archivu).
- Archiv ČT plní nezastupitelnou odbornou roli v rámci zajištění činností samotné ČT. Archivní pořady jsou vysílány na televizních kanálech České televize a umisťovány do katalogu iVysílání. Části archiválií jsou masivně využívány ve výrobě nových pořadů či online obsahu.
- Spisový archiv, který odpovídá za metodické řízení a dohled nad výkonem spisové služby v ČT, provedl celkem 10 hromadným školení a další jednotky individuálních (celkem cca 40 osob). Mimo výše uvedené se metodici Spisového oddělení věnovali úpravě struktury eSSL na základě organizačních změn v souvislosti s nástupem nového vrcholového managementu televize a s tím spojenou rozsáhlou změnou organizační struktury ČT a sledovali vývoj legislativních požadavků. V polovině roku byla vydána aktualizace Spisového řádu. Spisový archiv a fototéka dále spolupracuje s dalšími odděleními ČT na projektu digitalizace výrobní složky pořadu. Digitalizace směřuje k zajištění předarchivní péče a přípravy elektronického skartačního řízení, které proběhne ve chvíli vybudování důvěryhodného digitálního archivu pro písemné a fotografické archiválie ČT.
- Archiv ČT je již mnoho let členem významných mezinárodních organizací EBU (European Broadcast Union), FIAT/IFTA (Mezinárodní federace televizních archivů) a konzorcia EUscreen (sdružuje vysílatele a audiovizuální archivy, které se podílely na projektu EUscreen). V roce

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

2023 se zástupci APF zúčastnili mimo jiné hlavních konferencí, které tyto organizace pořádaly (viz výše).

- V roce 2023 pokračovalo také aktivní zapojení pracovníků do metodické platformy Moped (internetového diskuzního fóra, které slouží jako metodická platforma pro řešení otázek z oblasti spisové a předarchivní služby a problematiky elektronických dokumentů) a dva pracovníci se stali členy České archivní společnosti (ČAS). V rámci výměny zkušeností mezi členy ČAS proběhly koncem roku 2023 v archivu ČT tři exkurze kolegů z jiných archivů.

VI. Publikační činnost:

Audiovizuální a zvukové archiválie České televize jsou ve velké míře publikovány samotnou Českou televizí zejména formou vysílání archivních pořadů na jejích kanálech, či jejich zpřístupněním na internetu a také ve formě střihů ve výrobě nových pořadů. Fotografické archiválie pak v různých publikacích či v rámci PR ČT, viz. kapitolu IV. Využívání archiválií.

Kromě výše uvedeného jsou však stále více archivní materiály zpracovávány a publikovány často i včetně odborných komentářů samotným Archivem ČT či ve spolupráci pracovníků archivu s jinými částmi televize. V roce 2023 se jednalo např. o:

- 90 archivních videí bylo nově zpřístupněno v archivní sekci katalogu i-vysílání ČT.
- Pokračování publikování článků v kombinaci s videem na ČT Art věnujících se různým tématům (např. k historii Memoriálu Alfréda Nikodéma, k historii odbavovací haly Hlavního nádraží Praha pohledem televizních kamer).
- Ve spojení s oslavami 70. výročí vzniku ČT vznikla např.:
  - Šestidílná podcastová série o významných osobnostech televizní historie „Místo činu Kavčí hory“.
  - Pracovníci archivu byli součástí redakčního týmu, který připravil knihu „70 let stále spolu“.
  - Ve spolupráci s ČT Art vznikla také velmi zajímavá reportáž o Archivu ČT „Sem se jen tak nedostanete! Reportáž z míst, kde se skrývá historie ČT.“

Archivní materiály ČT se rovněž poskytují k různým způsobům užití subjektům mimo Českou televizi (např. vysílatelům).

Irena Wintrová

Vedoucí Archivu a programových fondů ČT

Výroční zpráva Archiv a programové fondy České televize za rok 2023

Příloha: Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

Tab. č.1:

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví
Tab. č. 1: Základní souhrnné informace ze základní evidence NAD

Archiv		Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů						Fyzický stav archiválií		Archivní pomůcky
		Uloženo v archivu**			Celkem			počet	počet	
		počet	metráž [bm] velikost [MB]	metráž [%] MB [%]	počet	metráž [bm] velikost [MB]	metráž [%] MB [%]			
1	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****	9	10 ⁰	
61000060 Archiv České televize	N:	0	862,86 0,00	12,34 0,00	0	862,86 0,00	12,34 0,00	Ze zapsaného fyzického stavu: Nepoškozený 8	základní: 9	
	Z:	2	6127,93 2951752090,00	87,66 100,00	2	6127,93 2951752090,00	87,66 100,00		speciální: 0	
	I:	2	3531,67 2948106170,00	50,52 99,88	2	3531,67 2948106170,00	50,52 99,88	referenční: 0		
	Σ:	8	6990,79 2951752090,00		8	6990,79 2951752090,00		Ze zapsaných ev. jednotek: poškozeno [ks]: 0	všechny: 9	
Archiv		Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů						Fyzický stav archiválií		Archivní pomůcky
		Uloženo v archivu**			Celkem			počet	počet	
		počet	metráž [bm] velikost [MB]	metráž [%] MB [%]	počet	metráž [bm] velikost [MB]	metráž [%] MB [%]			
1	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****	9	10 ⁰	
Souhm	N:	0	862,86 0,00	12,34 0,00	0	862,86 0,00	12,34 0,00	Ze zapsaného fyzického stavu: Nepoškozený 8	základní: 9	
	Z:	2	6127,93 2951752090,00	87,66 100,00	2	6127,93 2951752090,00	87,66 100,00		speciální: 0	
	I:	2	3531,67 2948106170,00	50,52 99,88	2	3531,67 2948106170,00	50,52 99,88	referenční: 0		
	Σ:	8	6990,79 2951752090,00		8	6990,79 2951752090,00		Ze zapsaných ev. jednotek: poškozeno [ks]: 0	všechny: 9	

Tab. č.2:

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví
Tab. č. 2: Počty a velikost archivních souborů členěné podle evidenčních statusů

Archiv		Archivní soubory							
		Evidenční status: 1		Evidenční status: 2		Evidenční status: 3		Evidenční status: 4 + 5	
		počet	metráž [bm] velikost [MB]	počet	metráž [bm] velikost [MB]	počet	metráž [bm] velikost [MB]	počet	metráž [bm] velikost [MB]
1	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**
61000060 Archiv České televize	N:	0	862,86 0,00	0	0,00 0,00	0	0,00 0,00	0	0,00 0,00
	Z:	2	6127,93 2951752090,00	0	0,00 0,00	0	0,00 0,00	0	0,00 0,00
	I:	2	3531,67 2948106170,00	0	0,00 0,00	0	0,00 0,00	0	0,00 0,00
	Σ:	8	6990,79 2951752090,00	0	0,00 0,00	0	0,00 0,00	0	0,00 0,00